

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 20 stot; osmrtice, zahvale, poslanice in vabila po 40 stot, oglasi denarnih zavodov mm po 80 stot. Mali oglasi po 10 stot beseda, najmanj pa 1 l. — Oglase sprejema inšerati oddelk Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inšerati oddelk se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška Aa 29.

Reško vprašanje.

Nova rešitev reškega vprašanja?

PARIZ, 13. »Echo de Paris« smatra, da obstoji Tittionijev predlog za rešitev reškega vprašanja v tem, da bi se proglasila Reka za neodvisno mesto pod nadzorstvom Zveze narodov, toda pod pogojem, da se priklonijo voljo loško poglavarstvo Italiji. Londonska pogodba ni predvidevala te priklonitve, toda če se to ne zgodi, bi bilo mesto popolnoma obklojeno z jugoslovansko zemljo. Rimska politika gre torej za tem, da doseže udeležitev teritorialne zveze z neodvisnim mestom.

»Gazzetta del Popolo« iz Turina priobčuje pismo iz Reke z datumom 7. t. m., ki je deloma cenzurirano in ki navaja vzroke, vsled katerih je ostal general Grazioli tako malo časa na Reki. Tudi necenzurirani del pisma je precej zanimiv zaradi nekaterih predhodkov Nittijeve politike glede Reke. Poročevalac »Gazzette del Popolo« Pedrazzi pravi:

.....odhod generala Graziolija je prekinil danes vsako pogajanje. Govorilo se je, da je generala Graziolija nenadoma poklical ministrski predsednik; te vesti so popolnoma brez vsake podlage. General Grazioli je odšel iz Opatije iz lastnega nagiba zaradi osebnih vzrokov, posebno tudi zaradi neprijetnega položaja, v katerega bi bil prišel general, če bi bil izpolnil vladno misijo kot bivši reški gubernator. Znano je, da je bil Grazioli vedno velik vzdrževatelj italijanstva Reke in da se je čisto boril za to stvar. Znano je tudi, da ga je imel Nitti ravno zaradi teh njegovih svojstev vedno na sumu in da je priporočil generalu Di Robilant, naj se izogiba ožjih stikov z Graziolijem; istotako toplo je priporočal tudi generalu Pittalugi, katerega je poslal na Reko, da nadomesti generala Graziolija, katerega je na sirov način odpoklical kot neprijetnega slugo. Iz vsega, kar se je zgodilo, je moral general Grazioli razumeti, da njegovo mesto ni bilo v Opatiji v službi ministrskega predsednika, kateri mu je pred dvema mesecema osebo izjavil, da ne veruje v italijanstvo Reke.

jaica. Iz vesti, ki so dole semkaj, se doznavajo, da je povzročil tako prošnjo za premirje u. činkoviti odpor livonskih čet, ki so preprečile Nemcem prehod čez mostove, vsled česar na morejo leti vkorakati v Rigo.

Boljševiki se umikajo.

PARIZ, 14. (S.) Iz Arhangelska brzojavljajo: Ofenziva nadaljuje brez prestanka; Rust so se polastili postojank rdeče vojske, 500 m oddaljenih od vasi Pleseckoj.

Nemške čete okoli Rige.

LONDON, 13. Položaj okoli Rige se zdi začasno stanovit. »Times« poroča iz Helsinkij, da je leva obala reke Dvine zasedena po livonskih četah, dočim zasedajo čete polkovnika Bernonta nasprotno obalo, na kateri se nahaja nekoliko predmestij Rige. Zdi se, da te čete ne nameravajo prekoriniti reke Dvine. Bernontova vojska je sestavljena od kakih 40.000 Nemcev in 12.000 vojakov raznih narodnosti. Napad ste začeli dve bavarski diviziji, ki ste uporabili strupene pline. Estonski vrhovni štab je poslal na desno obalo reke Dvine en pehotni polk in dva oklopna vlakla na pomoč Livoncem. Livonska vlada se je medtem preselila 12. milj vzhodno od Rige.

Istodobno javljajo »Times« iz Revala, da so začele prodirati Judeničeve čete ob Zeleniški progi med Revalom in Petrogradom. Rusi so zasedli Jamburg po obkrožitvi boljševikov, ki so izgubili 2000 ujetnikov, med temi vrhovni štab 10. rdeče divizije. Judeničeva vojska ima gotovo število »tankov«, katerih pojav je sovražnika popolnoma demoraliziral.

Zdi se torej, da nameravate dve skupini z raznih strani prodirati proti Petrogradu, t. j. Judeničeve čete, ki delujejo s privlačitvijo zavetnikov, in nemške čete pod poveljstvom Bernonta, ki je smatral, da je dema blokada baltičskih pokrajin potrebna.

Denjkin prebil boljševiško bojno črto.

STOCKHOLM, 14. (S.) Kakor piše ruski list »Echo«, je Denjkinova konjeniška divizija prebila boljševiško bojno črto. Sovjetske čete se baje umikajo proti Brianeku.

Pogajanja med boljševiki in baltičskimi državami. HELSINKI, 11. (S.) Boljševiki so sprejeli predlog, naj se pogajanja z baltičskimi državami vrše v Dorpatu ter naj se začnejo že jutri, 12. t. m.

Zmaga Denjkinove vojske.

REVAL, 13. (S.) Naznanja se, da se je severozapadna vojska ruskih prostovoljcev polastila 9. t. m. treh postaj v bližini Orla. Vojska generala Denjkina je ujela 9000 vojakov. Ista vojska je zapolnila od 3. t. m. dalje 15.000 ujetnikov, 20 topov in 20 lokomotiv.

Napredovanje ruskih prostovoljcev.

HELSINKI, 13. (S.) Zakasnelo. Severozapadna vojska naznanja, da so zavzeli Jamboni in da nadaljujejo napredovanje. Več boljševiških polkov je bilo uničenih. Estonsko topništvo in tanki so sodelovali pri napadih.

Izpraznjen baltičski pokrajni.

CURIH, 14. (S.) Iz Berlina poročajo: Državna vlada se je včeraj bavila z zadnjo ententno noto, glede izpraznitve baltičskih pokrajin. Odredila je, naj se od 11. t. m. dalje preuča vsa prehrana in naj se ustavi vsa osebnostni promet. Odti smejo le vlakci, ki so določeni za prehrano čet, katere se vračajo v Nemčijo, ter oni vlakci, ki so potrebni za njihov transport. Ukrenili so se strogi ukropi, da se onemogoči vsaka pošiljava municije. Von d. Goltz je končno odločil odloži poveljstvo 12. t. m.; v Berlina se pričakuje njegov prihod.

Iz Poljske.

Poljske zmage nad boljševiki - Vojni ples.

CURIH, 13. »Varšavski Kurir« objavlja uspehe, ki jih je dosegla poljska vojska na boljševiški fronti. Po operacijah pri Molodečnem in Vilejki je napredovala poljska vojska za 200 km in dosegla črto Dvina-Berezina. Poljske čete so zasedle ozemlje, ki šteje nad 2 in pol milijona prebivalcev in sedem velikih mest, med temi tudi Minsk; osvobodile so tudi nekoliko tisoč vasi. Pet boljševiških divizij, med temi eno petrogradsko in eno estonsko, so popolnoma porazile in razpršile. Na tej fronti so Poljaki ujeli 500 častnikov, 25.171 vojakov in zaplenili 34 topov, 300 strojnic, 12 lokomotiv in 380 vagonov, 80 oklopnih avtomobilov, 4 oklopne vlake ter ogromno množino tehniškega materiala in streliva.

Odnosaji med Poljsko in Nemčijo.

BEROLIN, 13. (S.) Državni svet se je minulo soboto bavil z zakonskim načrtom, tičočim se pogodbe med Nemčijo in Poljsko, glede osvoboditve interniranih oseb ter razveljavitve sodniškega postopanja proti njim. V prvi vrsti gre za serijo raznih sporazumov, kateri so potrebni za izvršitev mirovne pogodbe. Svet je brez vsake raz-

prave odobril zakonski načrt, predložen od komisije, kateri določa, naj se odpravi napetost, ki obstoja med Poljsko in Nemčijo.

Pogajanja livonske delegacije s poljsko vlado. VARŠAVA, 13. (S.) Semkaj je prispela delegacija z mnogimi člani, katero je poslala livonska vlada, da začne s poljsko vlado pogajanja o političnih, trgovinskih in vojaških vprašanjih.

Iz Bolgarske.

Novi bolgarski kabinet.

CURIH, 14. (S.) Iz Sofije poročajo: Novi kabinet, ki ima nalogo, da podpiše mir z ententno, je sestavljen takole: Stambolovski, ministrsko predsedstvo in vojni; Kealov, uk; Toriskov, železnice; Dimitrov, notranje zadeve; Darkalov, poljedelstvo; Madjarov, zunanje zadeve; Burav, trgovino; zadnja dva ministra sta zmerila socijalista. Ministrstva za pravosodje in delo sta se baje poverila demokratom, ministrstvo za finance pa progresistu. V kabinetu so zastopani štiri agrarci.

Teodorov ostane bolgarski delegat na mirovni konferenci.

SOFIJA, 14. (S.) Teodorov ostane bolgarski delegat na mirovni konferenci, čeravno ni član novega kabineta.

Iz Madžarske.

Kralj Karel se povrne na Madžarsko?

PARIZ, 13. »Temps« poroča iz Budimpešte: »Govori se, da namerava bivši cesar Karel zapustiti Švico in priti na Madžarsko. Realistična stranka, ki se je pred kratkim ustanočila v Budimpešti, se že pripravlja na sprejem bivšega monarha, in grof Julij Andrássy, njegov poseben zastopnik, ki se je pojavil v Budimpešti, je že začel tozadevna pogajanja s strankinimi voditelji.

»Temps« poročevalac smatra, da so ti glasovi v zvezi s predstoječim odhodom romunskih čet iz Budimpešte. Vojska admirala Hortija pričakuje baje samo znamenja, da vdre za njimi. Ne bi bilo nikakršno čudo, če bi se to izvršilo pod Karlovim vodstvom, ki medtem še ni opustil misli, da se povrne na madžarski prestol.

Anglija in Madžarska.

BERN, 13. Madžarska postaja delata tajnosti, ker vesti, ki prihajajo iz Budimpešte, si nasprotujejo vesomer več.

Vest, da se bo uvedlo proti Karolyju kazensko postopanje, je gotova, toda ravno tako je gotovo, da se bo cela stvar potlačila, ker je vlada hotela s tem samo zadovoljiti Karolyjeve sovražnike, a v resnici je sklenila, da ne bo privedla stvari do konca.

»Virradat« priobčuje zanimiv članek, v katerem dokazuje, da se mora Madžarska opirati na Anglijo, če hoče vstati k novemu življenju.

Balla, vodja neodvisne stranke in bivši minister, piše v istem listu, da dokazuje prihod angleške misije v Budimpešto, da ponuja angleška vlada Madžarski roko v pomoč. Stisnimo hvaloslovo to roko, pravi Balla, in vse merodajne osebe, ki v resnici ljubijo svojo domovino, naj obrnejo svoje oči na London.

Prof. Balogh, rektor budimpeštanskega vseučilišča je med drugim naglašal v svojem govoru proforskemu zboru in dijaštvu, da bo imela Anglija velikanski vpliv na madžarsko gospodarsko življenje, in da bosta postala Budimpešta in Carigrad oporišči angleške moči na kontinentu.

Madžarski finančni minister ni nikakor prijeten angleškemu vplivu na madžarsko gospodarstvo. V članku, ki ga je priobčil v »Pesti Hirlap«, dokazuje, da bi bilo za Madžarsko zelo slabo, če bi se zanašala na Anglijo, ker londonska vlada bo skrbela v prvi vrsti za svoje interese, a šele v drugi vrsti za madžarske.

V političnih krogih se govori, da angleški vladi ni bil všeč ta odgovor finančnega ministra, in da išče Friedrich drugega ministra, ki bi prevzel finančne posle.

Friedrich in Andrássy.

CURIH, 13. Predsednik madžarskega ministrskega sveta Friedrich je sprejel odposlanstvo častnikov bele vojske z njihovim načelnikom Hortyjem ter izjavil, da ne bo Madžarska trpela nikakih mednarodnih zahtev, ker je sklenila, da prekine zveze tudi s socialnimi demokrati; socialna demokracija je ovira za enotnost krščanske Madžarske, ki je edino jamstvo za politični, gospodarski in državni red. Govor se je zaključil med protismitičnimi klici. Grof Andrássy je objavil intervju, iz katerega se da sklepati, da namerava slediti Friedrichu, in slučaj, da bi ta prekorajčil meje v potlačevanju reakcijskega gibanja, čeravno izjavlja, da nima nikake želje priti do vlade in zatiranje, da je hlapec domovine. Andrássy hoče, da bi se udeležitev blokade izvršila zmerno, in smatra za pogrešek, da bi se zopet

se bova še videla. Grem iskat Dombroja. Res, ljubi mi je, da se je izvršilo vse tako dobro. Zbogom!

Pálffy se je gosposki poklonil in hitro odšel po stopnicah, do katerih ga je kanonik molče spremljal.

III.

Tretja nedelja je po Veliki noči. Pod žarki letnega solca se zeleni po hribskih hrvatskega Prigorja mlad gozd, a iz zelenja se kažejo beli plemenitaški dvorci. Živo se vije Sava pod mladim rumenim vrbojem, bleste pod solnčnim sijajem. Popoldne je, solnce se nagiba proti zapadu. Po plavem nebu so se razprostrli rdečkasti tenki oblaki, zakrivajoč za hip solnce; izmed oblakov se sipajo tupa- tam po ravnic napram jugovzhodu blesteče proge, tupatam mečejo oblaki na njo velikanske sence. Zrak je čist kot kristal. Koderkoli pogledaš, vidiš mlado strnišče, živo zelenje bujnih travnikov in gozdičev, a sredi te ravni- ne lahko že od daleč zapaziš, kako koraka po polju bela maša, kako dirja po cesti

sklepal stari parlament in se smatral za zastopnika dežele, ko ni v njem niti enega zastopnika iz delavskih slojev.

Iz Nemčije.

Vse Hohenzollernsko imetje preide v državno last.

CURIH, 12. Pruski državni zbor bo moral kmalu rešiti vprašanje imetja bivšega kralja Viljema. Listi pišejo, da preide vse kronsko imetje v državno last; tudi del imetja kraljeve hiše, dvorci in dragocenosti pripadajo državi. Nekateri dvorci bodo ostali last kraljeve hiše, toda bodo uporabljeni za stanovanja. Dohodki od podedovanih posestev so odpravljeni, del dvornega osebja bo sprejet v državno službo, a starijsim osebom se bo dovolila doživljenska podpora. Imetje daljših sorodnikov se bo smatralo za zasebno last. V skupini daljših sorodnikov se računajo potomci princa Albrehta ter družina princa Henrika Pruskega.

Spartakovski zarota v porenskih pokrajinah.

BRUXELLES, 13. Poročevalac lista »Soir« piše, da pričakujejo spartakovski odhoda večjega dela zasedbenih čet, da potem začnejo svoje gibanje. Revolucionarne čete bi prišle z desne obale reke Rena in bi napadle pristanišča na Renu. Pri tem bi jim pomagale vse prebivalstvo na levi obali, ki bi se uprlo. Belgjska vlada je že ukrenila ukrepe proti tej zaroti. V Aachenu je bilo aretiranih že veliko oseb. Bilo je zaplenjenih tudi veliko brošur, ki so izpodbijale porenske delavce in vojake k vstaji. Glavni vodja teh revolucionarcev je neki Wolff, odvetačnik, ki je prišel pred petimi meseci tajno iz Düsseldorfa v Eschweiler. Zdi se, da je mož v zvezi z ruskimi revolucionarji.

Iz Amerike.

Wilsonova bolezen.

PARIZ, 13. Kakšno je prava prava Wilsonovo zdravstveno stanje, je se precej težko reči, ker si vesti, ki prihajajo iz Amerike, v tem nasprotujejo. Z ene strani se govori, da je Wilsonovo stanje zelo nevarno, a z druge, da bo predsednik kmalu okreval.

Danes trdi brzojavka iz Washingtona listu »New York Herald«, da se govori v mnogih merodajnih krogih, da grozi predsedniku paraliza. Radi tega da ga zdravniki ne pustijo s postelje. Tudi bolnikove arterije poslušajo zelo slabo in zdravniki se baje boje aneurizme. Toda Wilson je, kakor trdi »New York Herald«, popolnoma ohranil svojo bistroumnost. Zdravniki nočejo izjaviti, kako dolgo bo trajala Wilsonova bolezen.

Wilsonovo zdravstveno stanje se je znatno zboljšalo.

WASHINGTON, 13. (S.) Včerajšnje sporočilo o Wilsonovem zdravstvenem stanju negotovila, da je predsednikovo stanje neizpremenjeno, da so temperatura, bitje žile in srce normalni in da delujejo obisti pravilno.

Izvajanje iz Zedinjenih držav ustavljeno zaradi stavke.

LONDON, 13. Stavka lučnih delavcev, ki je izbruhnila minulo sredo v newyorškem pristanišču, se je tako razširila, da je preprečila vsak pomorski promet na obali Atlantskega oceana. Vse osebe newyorškega pristanišča se je pridružilo začetnikom stavke, razkladalcem, a nato se je stavka razširila tudi po drugih večjih pristaniščih. Povod stoji veliko število parnikov v lužah. Samo v New Yorku stavka čez 100.000 izkladalcev. Delavci niso sprejeli razsodbe, po kateri bi bili dobili 3 četrtine dolarja na uro rednega dela, a 1 dolar za uro izrednega dela, temveč zahtevajo 1 dolar za redne ure, a 1 dolar in pol za izredne. Naravno da se je pokvarila velika množina živil, ki gnujejo po pristaniščih, ker stavka tudi osebe pri čolnih in ferryboatih. Istočasno se še vedno nadaljuje stavka metalurških delavcev, in grozi tudi rudarska stavka, ker rudarska družba je odklonila zadnje zahteve. Rudarji zahtevajo, naj jim se zvišajo mezd za 66% in naj se uvede šesturno delo na dan in šestdnevno na teden.

Francoški zastopnik v svetu Zveze narodov.

PARIZ, 14. (S.) V Elizeju sta danes podpisala predsednik republike Poincaré in Clemenceau odlok, ki imenuje Leona Bourgoisa za zastopnika Francije v svetu Zveze narodov.

Poincaré podpisal versaillesko pogodbo.

PARIZ, 13. (S.) »Journal Officiel« naznanja, da je podpisal Poincaré mirovno pogodbo z Nemčijo in druge listine, ki so bile podpisane v Versailles 28. junija 1919. Tako se bodo mogle izvršiti določbe v soglasju z zadnjimi klavzulami versailleske pogodbe.

Vojvoda D'Aosta v Parizu.

PARIZ, 13. (S.) Danes jutraj je prispel vojvoda D'Aosta, ki se je nastanil v hotelu »Maurice«.

Irska kliče Evropo na pomoč.

PARIZ, 13. Minister za zunanje stvari v vladi, ki jo je izvolila irska republika, je poslala poslanikom in ministrom vseh držav, ki so zastopane v Parizu, naslednje pismo: »V imenu vlade, ki jo je izvolila irska republika, vam pošiljamo tukaj vključeno spomenico, s katero želimo podpreti naše zahteve po priznanju irske samostojnosti. Medtem ne bo morda odveč, če vas posebno opozorimo na naslednja dejstva:

1. Čin združitve med Veliko Britanijo in Irsko, na kateri Anglija oslanja svoje pravice, je in je bil vedno brezveljaven. Anglija ali Velika Britanija nima zakonite pravice do Irske.

2. Irski narod je ogroženo odklonil in se boril proti angleškemu gospodstvu in rod za rodod je prijel orožje proti njemu.

3. Aprila 1916. je proglasila sicer majhna skupina, ki je pa popolnoma zastopala voljo in željo celega naroda, republiko Irsko.

4. Decembra 1918. je izvolil irski narod potom volitve odraslih državljanov med svojimi 105 poslanci z veliko večino 73 zastopnikov, ki so se obvezali, da bodo delali za vzpostavitev republike.

5. Ti zastopniki so sprejeli v narodni skupščini dne 21. januarja 1919. predlog za formalno proglašenje neodvisnosti in so ratificirali vzpostavitev republike od 1916.

6. Izvolili so vlado in ji poverili nalogo, da izpolnjuje priznanje neodvisnosti irske države.

7. O naravni pravici narodov, da si izvolijo lastno vlado, se več nikjer ne dvomi. Vsled tega upamo, da bo vaša vlada priznala brez težav utemeljenost naše zahteve.

Izvolite gospod, sprejeti izraze našega spoštovanja.

Angleške čete zapustile severnorozske pokrajine.

LONDON, 13. (S.) Uradno. Izpraznitev severnorozskih pokrajin se je dokončala. Zadnji transport je zapustil Murmansk včeraj popoldne. Danes se pričakuje v Glasgowu prihod generala Ballinona in njegovih vrhovnega štaba. Kralj je poslal generalu Ballinonu brzojavko, v kateri piše: V moje posebno zadovoljstvo je dejstvo, da se je izvršil unik čet na način, da so ostale zveste ruske čete v ugodnem položaju in da se more nadaljevati živahna in odločna obramba.

Tittoni odpotaval v Pariz.

RIM, 13. Minister za zunanje zadeve Tittoni je razložil v današnjem ministrskem svetu svoje delovanje, ki ga misli razviti na mednarodni konferenci. Nocoj se odpelje z Maggiorinom Ferrarissom v Pariz.

RIM, 13. Danes se je Tittoni odpeljal v Pariz. V San Rossoru se pogovori s kraljem.

Avstroogrška kolonija v Braziliji.

»Nazione« piše: Brazilija je dovolila, da se ustanovi v republiki kolonija s strani nekotični- sočev bivših častnikov avstro-ogrsko vojske. Število častnikov, ki ustanove kolonijo, je okoli 10.000; 700 častnikov je že na poti. Denar doba od Avstrijcev, ki bivajo v Zedinjenih državah.

Zbornica odobrila načrt za dohodnino.

BRUXELLES, 14. (S.) Poslanska zbornica je odobrila s 102 glasovoma proti 8 glasom (10 poslancev ni glasovalo) zakonski načrt, ki določa dohodnino; dela sedanje zbornice so s tem dokončana.

PODLISTEK

Za staro pravdo.

Avgust Šenoa: Seljačka buna. — Zgodovinska povest iz XVI. stoletja.

Vroče solze so drsele starcu po obrazu. Brat mu je, venomer jokajoč, poljubljaj roke, Pálffy pa je križemrok strel skozi okno, s hladnim licem, mrzlo dušo, ledenim obrazom.

— Gospod Pálffy — je pošepetal kanonik ves izmučen.

— Kaj je? — je vprašal Madžar hladno, obrnivši glavo.

— Kedaj pride gospod kraljevi konjašnik v Zagreb?

— Ne vem. Pisal vam bom, amice kanonik. Vsekakor pred dvema tremi meseci ne pride. Tedaj bo treba delati. Ali ste se odločili?

— Sem, — je pošepetal poluglasno kanonik in obrnil z glavo.

[Dalje.]

Domače vesti.

Jugoslovani ne dovoljujejo Italijanom prehoda skozi Ljubljano. Včerajšnja »Nazione« in »Era Nuova« sta poročali, da so nekaj italijanskih potnikov na poti iz Trsta na Dunaj ustavili v Ljubljani. »Era Nuova« dodaja, da je jugoslovanski častnik pojasnjeval to postopanje s tem, da Italija še ni priznala Jugoslavije. Če je to res, potem tisti častnik ni imel prav, kakor so naši čitatelji mogli posneti že iz neke naše prejšnje novice. Italija je dejanski že priznala Jugoslavijo, oziroma, kakor se uradno imenuje, država Srbov, Hrvatov in Slovencev. Saj se je s kraljevim dekretom izrečno odobrila mirovna pogodba, sklenjena v Saint Germainu 10. septembra 1919., in se v uvodu k tej pogodbi nahajajo sledeči odstavki: »Upošteva se, da je stara avstro-ogrska monarhija prenehala obstajati z današnjim dnem in da je v Avstriji stopila na njeno mesto republikanska vlada; da so poglavne zaveznice in pridružene sile priznale, da je Češko-slovaška država, ki je v nje ozemlje vtelesen del ozemlja stare monarhije, svobodna, nezavisna in zaveznica država; da so imenovane sile enako priznale združitev nekaterih delov ozemlja prej rečene monarhije z ozemljem kraljevine Srbije v svobodno, nezavisno in zaveznico državo pod imenom Srbsko-hrvatsko-slovenaška država itd. Med takozvane poglavne zaveznice in pridružene sile spada ravno tudi Italija. Ko ne bi bila priznala države SHS, ne bi torej bili mogli kraljevi pooblaščenici podpisati in kraljevi dekret odobriti pogodbo, ki vsebuje gornje odstavke. Jugoslovanski častnik, ki o njem poroča »Era Nuova«, se torej temeljito moti. Morda se pa priznanje v mirovni pogodbi ne smatra za zadostno in se zahteva slovesna izjava proti državi SHS kot taki. Z malo dobre volje bi bilo morda stvar urediti, tako da bi odpadle vse težave. Kdor je rekel A, mora reči tudi B in Italija ne zataji svojega podpisa na mirovni pogodbi. Res je, da se bodo morale potem opustiti razne zavite oznake, izhajajoče tudi iz uradnih krogov, kakor n. pr. tista, ki se je čitala v tujakšnem uradnem listu od 1. oktobra: Srbija in po njej zasedene dežele (Hrvatska, Slavonija in Slovenija), kar je z ene strani nepopolno, z druge strani pa tudi neresnično, vsekakor pa za oboje dobre sosedstva med Italijo in državo Srbov, Hrvatov in Slovencev škodljivo. Namesto da bi »Era Nuova« in posebno »Nazione« hujskali proti Sloveniji, naj bi se rajši zavzemali za čimprejšnjo neposredno in pošteno ureditev medsebojnih odnosov.

Proti navali italijanskega delavstva v Julijsko Benečijo. Agencija »Stefani« naznanja: Generalni civilni komisariat za Julijsko Benečijo poroča: Iz mnogo pokrajin v kraljestvu prihajajo v Julijsko Benečijo skupine delavcev iskati delo, ki pa jih morajo mestne oblasti pošiljati nazaj radi pomanjkanja dela. Da se prepreči podobne neprilike, je potrebno, da se obvestijo delavci v kraljestvu, da ni v Julijski Benečiji dela, kjer bi mogli biti zaposleni in da je celo težavno preskrbeti tujakšnjemu delavstvu. Da se odpravi brezposelnost, ki je itak že precej razširjena, se prosijo vse oblasti v kraljestvu, da opozorijo delavstvo na zgoraj omenjene razmere in da jih pozovejo, ne ne odhajajo v Julijsko Benečijo iskati dela, če jih posebej ne povabijo posamezna podjetja ali oblasti. (Vsa čast sicer dobri volji, toda kaj naj pomeni to, če jih ne povabijo? — Če pa jih povabijo? ... no potem jih bo Trst poln, kakor jih je tudi sedaj.)

Duhovniške plače. Piše se nam: Ker se je že to vprašanje v našem cenjenem listu sprožilo, povemo javnosti na glas, da duhovniki dekanije Trnovo (bivše Kranjske) že celih 11 mesecev ne dobivajo nobene plače, niti stroškov ne, dasi izpolnjujejo vsi svoje uradne dolžnosti napram komisariatu in sodniji, kakor poprej. Kdo je kriv, da se naše prošnje, ki že davno leže v Trstu, ne rešijo? Čudno je, vse uradništvo, učiteljstvo do zadnjega daccarja, vleče plačo v lirah, samo duhovniki ne. Apeliramo na čut humanitete gospoda guvernerja, naj požene uradnega šimelna, da že vendar stori svojo dolžnost. — Eden v imenu drugih.

Seltevni urad javlja vsem prijavljenim strankam, da se naznanjeni transport za družine, ki imajo svoje vozove v Trstu, izvrši 15. t. m.; za vse druge družine, ki dobijo vozove izven Trsta, 17. t. m. Vozovi za Trst se nahajajo pri Sv. Andreju, v bližini vojaškega kopališča.

Slovensko gledališče. V četrtek, 16. t. m., točno ob 20 se uprizar krasen igrak v petih dejanjih. »Bratje sv. Bernarda«. Delo, ki si je vsled svoje originalne snovi priborilo prvo mesto na gledaliških odrih, nam kaže pestro sliko meniškega življenja. Pisatelj Oborn, nam prinaša v svojem delu vsakršne značaje, jedrnat orisane, čiste, proste in resnične. Ta igrak se posebno odlikuje v tehniški. Da se predstava izpolni, si je gledališko vodstvo preskrbelo v to svrhu potrebne kostume in deloma nove kulise. Ker je ta igrak zelo poučljiv, se prav toplo priporoča slavnemu občinstvu. V glavni vlogi meniha Pavla nastopi gosp. Kralj. Razen njega nastopijo v večjih ulogah ga. Silova, gđ. Mezgečeva, ter gg. Sila, Požar, Terčič, Boleslavski, Simenc, Kosič, Gorup, Mikolčić, Pavličič, Hreščak.

Mestna zastavilnica. V sredo zjutraj se bodo prodajali razni zapadli dragoceni predmeti serije 143; popoldne razno perilo, obleke in drugi predmeti.

Ona Marija Julin, o kateri smo predvčerajšnjim poročali, da jo je neki vojak nevarno ranil z baloneto, je umrla včeraj ob 14 v IV. oddelku tujakšnje mestne bolnišnice. Marija Julin ni dala nikakih podrobnih podatkov; povedala je samo, da je bil tisti, ki jo je ranil, vojak. Ali je bila nesrečna ljubezen ali brutalen živinski nagon?

Velika tatvina. Tatovi, ki so imeli raztrgane čevlje, so sklenili obiskati v pretekli noči Polakovo skladišče obuval v ul. Eoschetto 32. Okoli 24 so vlomili vrata Škerlove garaže, ki se nahaja na vogalu iste hiše. Nemoteno so prišli v dvorišče, kjer so napravili v zidu s pomočjo železnega droga veliko luknjo in nato vstopili v Polakovo čev-

ljarnico. Začeli so se »preskrbovati« kar na debelo. Zbirali so in počasi napolnjevali vreče. Stanovalec iste hiše so skisali ropot v čevljarnici, toda niso se zmenili zanj misleč, da so — podgane. Končno je zapazil oden izmed stanovalcev na dvorišču tatove, ki so se pošteno muzali radi obilnega plena. Tekel je po orožniku in pripeljal dva seboj, ki sta se postavila pred vrata Polakove čevljarnice in čakala, in čakala... Tatovi so si v tem času nemoteno izbrali čevlje, napolnili vreče, naložili na voz, ki je stal na dvorišču, ter pogнали konja. Škoda tega obiska znaša 20.000 lir.

Med igro so si »zapisali«. V kavarno »Tomaso« so stopili preteklo noč orožniki, ki so zasačili večjo družbo pri kvartanju neke prepovedane igre. »Zapisali« so 9 oseb in »kavarniško« razvneli. Zaplenili so 2030 lir.

Tudi v kavarno »Nuova« na trgu Stare mitnice so stopili preteklo noč orožniki, kjer so »zapisali« 4 hazardiste in jim zaplenili 91 lir. Tudi ti so igrali ono prepovedano igro.

To so bili ti. S pomočjo ponarejenih ključev je vdrl včeraj ob belem dnevu več tatov v stanovanje Josipa Lissierja v Škorklji št. 95. Iz stanovanja so mu odnesli za 1340 lir pohištva.

19 parov rokavic so našli včeraj orožniki pri družini Jurisevich, stanujoči v ul. S. Giovanni. Ker družina ni mogla dokazati, od kod ima te rokavice, so orožniki rokavice zaplenili in Juriseviche za nekaj časa vteknili v zapor.

Za 1000 lir blaga je zmanjkalo pri belem dnevu iz stanovanja Terezije Zurbje, stanujoče na Barriari. Naznanila je tatvino orožnikom.

Rop. Včeraj ob 23 sta hotela dva vojaka iziti iz tolerancne hiše v ul. S. Filippo št. 1. Ko jima je odprla vratarica Marija Merlotti vrata, sta jo vojaka zgrabila in ji odvzela listino, katero je držala v roki. V listnici je imela ves svoj denar, 314 lir.

Tudi Josipa Hascha sta napadla včeraj dva neznanca v ul. Salita Promontorio. Odvzela sta mu listino v kateri je imel 400 lir.

Motorno kolo brez lastnika. Neki delavec je pripeljal včeraj na stratišče v ul. Oroglogio motorno kolo znamke »Ariela«. Rekel je, da ga je našel pred vratmi svojega stanovanja v ul. Punta del Forno št. 11. Lastnik naj se javi na omenjeni stratišči.

Porotno sodišče.

Zopet tatvina.

Pri včerajšnji razpravi so sedeli na obtožni klopi Jakob Ravalico, star 25 let, zlatar, iz Pirana, Dominik Contento, star 24 let, mehanik, tudi iz Pirana in Robert Sciarra, star 31 let, izvošček, iz Trsta. Obtoženi so, da so v družbi še drugih neznanh tvež iz skladišča lombardo-neapolitanske družbe v ulici S. Caterina 11 ukradli 113 parov finih čevljev in 12 svilnenih nogavic v skupni vrednosti 5196 lir.

Orožnik Avgust Marchetti je zapazil 3. marca t. l. okoli 5, da so prišli obtoženci z nekim vozom pred skladišče omenjene družbe in naložili na voz polne vreče, katere so jim drugi dajali skozi okno. Prišel je še drug orožnik Josip Caniglia; ko sta se jim približala, so tatovi pobegnili, orožnika pa za njimi. Marchetti je ujel na trgu Sv. Ivana Ravalica, Caniglia pa Sciarro. Contento je ugovoril neki stotnik neke na Korsu, ker je videl, da ima pri sebi revolver.

Priča Manlio Perino trdi, da so pustili tatovi vrata nedotaknjena, ker so vdrl v skladišče skozi okno v polnaštrpju. Pravi, da je moral eden izmed tatov obiti par čevljev takol, ker so našli v skladišču par starih čevljev.

Ker se Dominik Contento nahaja sedaj v Ameriki, se je razprava vršila samo proti Ravalicu in Sciarri.

Jakob Ravalico je izjavil predsedniku, da ni vedel, da gre tu za tatvino. V kavarni »Goldonie« sta povabila dva Tržanca, ki sta se izdajala za trgovca, njeva in Contento, naj gresta naložit nekaj blaga, katero je imelo iti zjutraj ob 5.50 z vlakom v Istro. Obljubila sta jima dobro plačo, na kar sta seveda šla. Na trgu della Borsa je on (Ravalico) najel voz. Pred skladiščem v ulici S. Caterina je eden »trgovcev«, po imenu »Tonino«, dajal blago skozi okno. Naenkrat sta jo »trgovca« ubrala in drugi so seveda storili istotako; potem sta bila aretirana od orožnikov.

Robert Sciarra je pravil, da je stal s svojim vozom na trgu della Borsa, ko je prišel k njemu Ravalico in ga hotel najeti. S prva ni hotel; ko mu je pa Ravalico zagotovil, da sta samo dva večja kovčega, je šel z njim v ulico S. Caterina. Pred onim skladiščem je začel neki, njemu neznan tržaški trgovec nakladati blago na voz. Razumel je takol, da gre tu za tatvino in hotel se je odstraniti.

Zaslišana sta bila tudi ona dva orožnika, ki sta ujela današnja obtožena. Voznik Karel Stradiot je izjavil, da je prišel onega dne nekdo na trg della Borsa in ponudil Sciarri delo; ki je pa s prva ni hotel sprejeti. Stradiot je zaključil s trditvijo, da je najbrž Sciarra nedolžen; če bi bil vedel za tatvino, bi ne bil ponudil njemu (Stradiotu) delo. Sodišče je obsodilo Jakoba Ravalica na 15 mesecev zapora, Roberta Sciarro pa le onostilo.

Borzna poročila.

Trst, 14. oktobra 1919.

Tečaj:	
Jadranska banka	250—255
Cosulich (Austroamericana)	483—490
Dalmatia (Parobr. dr.)	290—300
Gerolimich	1380—1410
Lloyd	825—845
Lussino	1425—1475
Martinolich	380—390
Navigazione Libera Triestina	1370—1400
Oceania	415—425
Premuda	560—580
Tripcovich	480—490
Assicurazioni Generali	16500—16750
Riunione Adriatica	3075—3150
Ampela	430—440
Cement Dalmatia	275—285
Cement Spalato	330—345
Čistilnica petroleja	1780—1830
Čistilnica rize	285—300
Krka	370—380
Tržaški Tramway	223—228
Tržaška tvornica olin	900—950

Svickarski tečaj.

ZENEVA, 13. — Berolin 21; Dunaj st. 5.75, n. 5.70, London 23.43%, Pariz 65.35, New-York 5.57.

MALI OGLASI

se računajo po 10 stot. beseda. Najmanjša pristojbina 1 l. — Debele črke 20 stot. beseda. Najmanjša pristojbina 1 l. 2 —

PRODA se velika decimalna tehtnica. Vale di Rocol št. 540. 4217

TRGOVSKEGA VAJENCA za trgovino jestvin iscem za takojšnji nastop. Ulica Genova (prej Campanile) 13. Ivan Bidovec. 4218

SODI hrastovi 100-150 bl. velikost 56-700 l. v najboljšem stanu se prodajo po dogovoru. Alojz Rebec, hotel Kranjc na postaji St. Peter. 4220

DVESTO LIR nagrade dobi, kdor bi zasledil onega, ki je včeraj zjutraj ukradel rdečo-črnkasto kravo z naprej zavrtim rogom. Zglasiti se v gostilni Suban pri Sv. Ivanu. 4219

MEBLIRANA sobica se odda v najem gospodu. Ulica Cesare Battisti 35, III. vr. 11. 4221

SPREJME se takoj dobrosrčno dekle, ki bi imelo veselje do enoletnega otroka. E. Svadlena, pralnica, ul. G. Boccaccio 6. 4222

HIŠA na Opčinah št. 378 (Costantini), dvonadstropna, s 6 stanovanji, 2 trgovinama, skladiščem, dvoriščem in vrtem je na prodaj. Pomdne sprejema dr. Ivan Kimevec, odvetnik v Trstu Oberdankov trg 5, I. 4214

KROJAČNICA Rupnik Fr. ul. Ceppa 10 I, s: poroča občinstvu iz mesta in okolice. 4177

PPRODAM vinske sode od 25—700 litrov. Ul. Solitario 19, Margon. 4162

KDOR se hoče spominjati svojih mrtvih, naj si nabavi družinski spomenik za L 1600. Ulica Rossetti 25 A. P 712

KROJAČNICA Avgust Stular ul. S. Francesco d'Asisi št. 34. III. Je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 3367

FOTOGRAF A. JERKIC, Trst, ul. Roma 24. Gorica Corso št. 36 na dvorišču. P 711

36 - Alla città di Trieste - 36

Ulica G. Carducci (prej Torrente) št. 36. Izgotovljene moške ob eke lastnega izdelka. Črne, modre, sive ob eke po L 90.—, dež i plašči L 105.—, površniki L 130.—, hlače za delo L 15.—, oblike za delo L 38.—, volnene srajce L 9.—. Velika izbira vsakovrstnih oblik za moške in dečke po absolutno konkurenčnih cenah.

Izgubil sem tedensko knjigo

(bro settimanale) na poti od Senožeč do Opčin. Kdor jo je našel, je na rosen, da jo priinese na openski ali sezanski župni urad proti prime ni nagradi.

Obračunsko in konsumno društvo v Škedenju (Trst) registrirano združba z neomejenim poročtvom v. b. l. a

Izredni občni zbor

ki se bo vršil

v društvenih prostorih v Škedenju št. 435 v četrtek, 30. oktobra 1919 ob 19

z naslednjim dnevnim redom:

1. Izprememba društvenih pr. vil.
2. Volitev dveh nadzornikov.
3. Razni predlogi.

ŠKEDENJ, 14. oktobra 1919.

RAVNATELISTVO.

Vsi oni, kateri nam po prejemu računa od našega inseratnega oddelka pošljejo denar, naj blagovole napisati na odrezek poštne nakaznice, — števi ko dotičnega računa. —

Hranilnica in posojilnica v Vipavi

reg. združba neomejeno zavezo

vabi na svoj

redni občni zbor

ki se bo vršil

2. novembra 1919 ob 3 pop. v posojilniških prostorih v Vipavi.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnštva in nadzorništva.
2. Izprememba pravil.
3. Od britev računskega zaključka za leto 1918.
4. Volitev načelnštva.
5. Volitev razzorništva.
6. Slučajnosti.

NAČELNIŠTVO.

Ako bi ob napovedani uri občni zbor ne bil sklepčen, se vrši brez pol ure drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih članov.

Kmetijsko društvo v Vipavi

registrirano združba z omeji. poročtvom

vabi na svoj

redni občni zbor

ki se bo vršil

2. novembra t. l. ob 16 v posojilniških prostorih v Vipavi.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnštva.
2. Odobritev računskega zaključka za l.
3. Volitev načelnštva.
4. Volitev nadzorništva.
5. Slučajnosti.

NAČELNIŠTVO.

Ako bi ne bil ta občni zbor v navedenem času skl pčen, se bo vršil pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal brez ozira na število navzočih članov.

2 ALOGA UR IN ZLATARJE
na veliko izbero se vedbi pri
A. POVH v Trstu
FRG GARIBOLDI (BARRERA) 3.

Dr. FRANZUTTI
ZOOZDRAVNIK v Trstu, ulica Genova št. 13, I nadst. (prej ulica Campanile)
Tehniški vodja A. Jönscher, dolgoletni asistent Dr. J. Črnaka - Izdiranje zob brez bolečin. Plombiranje. Umetni zobje.

Naprodaj
je ša dobro ohranjen pianino, citre in moderna pisalna maza. — Naslov pove iz saratni oddelk Edinosti.

D. MRAČEK TRST
Corso 24, I. nadstropje
Ordinira od 9-12 dop. in od 3-6 pop.
Brezbolno izdiranje zob, plombiranje in umetni zobje

Kisova kiselina, razna mila, plavilo, metle, in drugi predmeti se dobe pri
HOLLANDIA COLONIAL
tržišči z om. j. v Trstu
ul. Pier Luigi da Palestrina št. 2 (voga ul. Coroneo)
Telefon. 24-03 Telefon 24-03.

UMETNI ZORJE
z in brez čel ust, zlate krone in tudi obročki
VILHEM TUSCHER konesijski al ZOOZDRAVNIK
Trst, ul. 30, oktobra (ex Caserman) 13, II.
Ordinira od 9 predp. do 6 zvečer.

JADRANSKABANKA
Deln. glav. K 30,000.00, Reserve K 5,500.00
Centrala: 7457
Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 9
Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana, Metković, Split, Šibenik, Zadar
Ekspozitura: Kranj.
Obavlja vse v bančno stroko spadajoča posla
Sprejema vloge
na hranilne knjižice proti 4 1/2% letni obrestim v dancogiro-prometu proti 3% letnim obrestim. Za odpoved navezane zneske sprejema po najugodnejših pogojih, ki se imajo pogoditi ob slučaju do slučaju.
Čaje v najam varnostna predala (Glas Jadranski).
Blagajna posluje od 9.30—12.30 in 14.30—18